

ENTREVISTA

Xisco Sansó Fuster 'Mosca'

DIMONI GROS D'ARTÀ, JUBLIAT

Pronòstic sobre el substitut "A hores d'ara no se sap. Hi ha un parell d'al·lots que han demanat ser el proper Dimoni Gros. En tot cas, serà l'Obreria la que decidirà la persona elegida i ho farà públic en el moment que cregui més oportú"

"No volia esperar a sentir 'el dimoni flaqueja', perquè llavors em moriria"

MIQUEL BARCELÓ
ARTÀ

El Dimoni Gros d'Artà ha penjat la careta i el vestit i ha amollat la canyota, després de 25 anys coent malediccions i tombat a terra a Sant Antoni. Deixa l'infern. Substituí per defunció el 1992 Jaume Carrió *Cuni*, qui havia encarnat la figura diabòlica durant 17 anys. Xisco *Mosca* (Artà, 1964) passa a formar part de la història de Sant Antoni. Fou el dimoni de Colònia de Sant Pere des dels 12 anys i als 27 passà a ser el del poble d'Artà, que l'ha acomiadat agrait per la feina tradicional que ha sabut mantenir amb orgull. L'Obreria li ha regalat el vestit, un fet excepcional. "És equivalent a una pilota d'or per a un futbolista", diu en to de broma.

Us n'heu cremat?
No. Me'n vaig en un moment de glòria i mai més ben dit. Estic bé de força, però no volia esperar a sentir "el dimoni flaqueja", perquè llavors em moriria.

Per tant, és un ofici de festa que cansa.
No cal ser un atleta, però si has d'estar bé físicament. Si ho dus a dins, no cansa. Jo m'ho he passat molt bé i me'n vaig agrait per les moltes mostres d'estima que he rebut.

D'on us ve la vena de dimoni?
De petit ja era el primer a sortir rere el dimoni i el darrer a partir. És un sentiment. Record que ma mare em duia de la mà rere la comitiva. Als 4 o 5 anys ja em cridava molt l'atenció la figura del Dimoni Gros.

De jove, ho vau ser 15 anys a la Colònia i durant 25 anys a Artà. Si a l'infern hi ha un càtedra, serà vostra.
Sempre vaig demanar la plaça. Al final, la vaig aconseguir per mediació de l'obrer Jaume Gili. Quan morí de manera sobtada Jaume *Cuni* -el seu antecessor- em convidaren a ser-ho, i fins enguany. Crec que em retir en el moment que toca, el 2017, el número de Sant Antoni.

Sembla que, llevat del dimoni, molts personatges santantoniers ho són per dinastia familiar. Ho pot semblar, però no. L'obrer Miquel Cursach en ve per tradició de més de 150 anys i és ver que el cant de l'Argument el du Joanaina Ginard *Butlera*, que substituí el seu pare, però no hi ha res escrit ni crec que hi hagi recels.

El vostre garrot pesa molt poc.
És una canya ferla que creix a la zona de sa Duaia, vora la mar. Surt en forma de branca

Infantesa
"De ben petit anava ja de la mà de ma mare rere els dimonis"

enmig d'una espècie de càrritx. De tan grosses i espectaculars, en surten una o dues de cada mil.

També amb el garrot sou diferents?
És bo que les festes i els dimonis siguin diferents. Quan es fan còpies, se sol fracassar. Tenim el mateix ball des de l'any 1970 i l'hem perfeccionat. I no entrem en disputa amb cap poble.

Com us duis amb dimonis veïns?
És una relació molt amistosa i sense enveges. Ells són perfectes al seu poble i els artanencs al nostre.

Idò a Mañacor pressionen amb el 'boti, boti, artanenc el qui no boti'.
També ens duim bé, encara que ens vulguin picar un poquet. Això forma part de la festa.

Quin és el secret d'un dimoni gros?
La joventut, sense cap dubte. Un ha de tenir energia per esser-ho, per què són dos dies de festa grossa.

Al vostre infern també hi ha classes socials?
Amb el Dimoni Petit, les diferències, són en el banyam i l'estatura. La feina és quasi la mateixa, llevat de quan el Dimoni Gros es baralla amb Sant Antoni. Llavors és quan el petit fa moixones, però després l'atacam tots dos mentre sona la cançó.

I ara que heu partit, el Dimoni Petit, Biel Ferriol, pot passar a ser el Dimoni Gros?
Dependrà de l'alçada de qui hi entri nou i si vol amollar el vestit.

Com imaginau que serà la vostra jubilació de l'infern i viure Sant Antoni fora careta?
Supòs que sentiré una mica de nostàlgia, però em posaré una camisa blanca i un mocador vermell i seré un santantonier més que cantarà i anirà darrere els dimonis.

A la família, algú vol fer carrera de dimoni?
Tenim tres fills: na Carme, en Xisco i en Mateu. Tots tres són santantoniers de cap a peus i ho viuen intensament, i saben l'esforç que suposa ser una figura de la festa de Sant Antoni.

I com us ha acomiadat el poble?
Per mi, ha estat un acomiadament apoteòsic, viscut amb molta emoció i molt gratificant quan a sentiments. El poble m'ha transmès una estima inexplicable i voldria donar-li les gràcies.

Insinua que els artanencs que vagin a l'infern tindran bo?
En qualsevol cas, amb mi hi trobaran un bon aliat.

MIQUEL BARCELÓ

AGUSTÍ TORRES